

bestemte Indskrænkninger i de nævnte Institutters Virksomhed.

Den samme ærede Taler fremkom ogsaa med en Bemærkning, som jeg ikke troer man kan lade staae uimodsagt i den almindelige Betydning, hvori den blev fremsat. Han sagde nemlig, at vor almindelige lærde Underviisning ikke havde sin Rod i Folket og ikke stod i Forbindelse med Folket. Jeg skal nu villig indrømme at der er Meget at sige imod vort lærde Underviisningsvæsen, og at af de Lande, hvor man kan sige Meget derimod, er Danmark og Tydskland de, hvor man kan sige Meest derimod; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at ingen høiere Underviisning har sin Rod i et enkelt Folk, nei, den har sin Rod i alle civiliserede Folk, og det gaaer ikke an at udelukke sig fra de øvrige Folk, at lade være at hente Noget fra dem og at ville støbe endeel af Civilisationen, Udviklingen og Culturen fra sig, fordi den kommer fra andre Folk; thi saa vilde vi faae en høist ubehagelig Standsning med Hensyn til vor Agerdyrning, Handel og Industri, ligesom ogsaa i andre Henseender. Jeg siger dette her, fordi der bag denne Bemærkning laa Noget af den Tendens, som findes hos en vis Skole her i Landet, for hvilken Folkesagn, Emter og Skjemter synes at være det Høieste, og som ikke synes om den virkelige Historie og de Videnskaber, vor Tid fordrer. Den reale Videnskab, lad os faae den frem, lad den blive almindelig, lad Emter og Skjemter blive deres, som holde af Sligt, saa skulle vi see, om denne Skole vil følge med i denne Retning, om den ikke virkelig har en medfødt Antipathi mod den alvorlige Videnskab. Denne

Skole har igrigt mange fortræffelige Sider, navnlig naar man betragter den fra et digterisk Standpunkt.

Naar den ærede Rigsdagsmand meente, at det Netteste vilde være, at alle Seminarierne bleve sammendragne til et, saa siger jeg med den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning): nei, lad dem faa hellere blive ophævede; saa skulde vi jo vel bygge et uhyre Seminarium for hele Landet og der samle et Brændpunkt for den seminaristiske Dannelse! Nei Gud frie os derfra! Af et saadant enkelt uhyre Seminarium vil der komme noget langt Værrer, end Tilfældet nu er, da Seminarierne ere spredte over hele Landet.

Naar den ærede Rigsdagsmand omtalte den upaalidelige Folketælling, som har fundet Sted, da troer jeg, at en saadan Ytring af ham hidrører derfra, at han ikke har beskæftiget sig med saadanne statistiske Undersøgelser; jeg skal villig indrømme, at en Folketælling aldrig er paalidelig, der er ingen Folketælling, der er paalidelig, og Ansigtigheden viser sig endogsaa i en stor Maalestof. Det blev saaledes oplyst paa Congressen i Bryssel, at den sidste engelske Folketælling var urigtig, at der var flere hundrede Tusinder, som vare anførte urigtigt, det var engelske Statistikere, som oplyste det. Fra mange Sider klages der over, at der kommer saa mange Svenskere ind i Landet, der er mange af dem, der ere gifte, og naar de ere det, maae de ogsaa opføres paa Listerne.